

Els pitjors resultats del PSC des de la transició eren una amenaça que semblava llunyana i s'ha materialitzat en un moment delicat per als interessos socialistes, no tan sols a la Generalitat, sinó també a molts municipis catalans –especialment Barcelona– i a Espanya, on la crisi amenaça el govern de Rodríguez Zapatero.

Segons que havia dit Miquel Iceta, la derrota podia atribuir-se “en bona part a la crisi econòmica i a un tomb generalitzat als països europeus”. Montilla evita raons. Admet la derrota, felicita Artur Mas –“a qui ja he trucat fa un moment”, digué Montilla– i mira endavant: “A partir de demà reflexionarem sobre els canvis que s’han d’obrir.” I, si ja havia anunciat durant la campanya que no es tornaria a presentar com a cap de llista a la Generalitat, ara anuncia que, al pròxim congrés del PSC, tampoc no es presentarà a la reelecció com a primer secretari del PSC.

Daniel Fernández, l’home del PSC al Congrés dels Diputats, explica a EL TEMPS que, “tenint en compte que la gestió de la Generalitat havia estat bona –i això ho reconeixen els ciutadans en les enquestes–, les raons d’aquesta davallada són “la crisi econòmica, la dificultat d’explicar el relat d’allò que ha fet un govern que era format per tres partits diferents i, en tercer lloc, com a conseqüència del debat estatutari”.

Haurien fet la campanya d’una altra manera, vist el resultat? “Amb aquests tres elements que us he explicat –diu Fernández–, la campanya no podia fer canviar la tendència.”

La militància, la gran majoria de la militància s’ha esvaït en pocs minuts de la sala d’actes Ernest Lluch. N’hi resten molt pocs, ja, mentre que les sales de premsa de ràdios, televisions i premsa bullen d’activitat.

Una militant del PSC que es qualifica d’independentista opina que “té por de Convergència”, que és la dreta, i que espera que Solidaritat no li doni suport en canvi de res. Quant al PSC, “potser calia que toquéssim fons per a poder recuperar-nos a les properes eleccions”. Afegeix que dins el partit també cal un canvi: “Aquí també han de canviar coses. Massa aparell, massa aparell durant massa temps.”

Àlex Milian

ERC perd 11 escons i se situa en nivells inferiors als d’Àngel Colom el 1992. Amb 10 diputats, reconeixen que en aquesta ocasió “no era senzill votar ERC”. Només Ridao, des de TV3, es refereix al lideratge de Joan Puigcercós, però no el qüestiona directament.

Daltabaix sense autocrítica

Mirades sense enfocar enlloc. Silenci sepulcral i alguns gestos d’estima entre els homes i dones del partit que esperaven l’entrada del candidat per a encarar-se al faristol. La cara del conseller Tresserras era la màxima expressió del disgust republicà. A pocs metres, el conseller Huguet excepcionalment compungit i, encara més enllà, un Joan Tardà visiblement afectat. A l’altra banda de la sala de premsa, alguns altres càrrecs abaixaven la mirada, esperant que la gran pantalla que oferia el programa de TV3 donés pas a la connexió amb ERC. Només l’aplaudiment de les desenes de càrrecs del partit que hi havia al quarter electoral –molt allunyat del centre de la ciutat, on a mig escrutini militants de CiU ja sortien al carrer a celebrar la victòria– va trencar per un minut l’ambient irrespirable per als líders de la formació republicana. El caliu era necessari per a fer una mica menys incòmoda la compareixença del cap de llista, Joan Puigcercós, flanquejat pel president del Parlament, Ernest Benach, i per Anna Simó, Jordi Portabella i Gemma Lago. La pèrdua de més de la meitat dels escons, passant dels 21 diputats de 2006 als 10 que va aconseguir diumenge (de 416.255 vots a 217.944) no permetia ni bones cares ni tampoc frases recurrents en nits electorals. La derrota de l’independentisme oficial no deixava cap espai a matisos.

Per això, el líder d’ERC, després de felicitar CiU per la victòria, i remarcar en dues ocasions que es tractava del catalanisme de centre-dreta, va admetre que ERC havia perdut la clau que lluïa Carod-Rovira el 2003 i el 2006. Però ho va fer, lògicament, sense pronunciar el nom del polític d’ERC que més diputats ha donat a la formació: “Teníem un objectiu difícil, condicionar la política catalana, però no ens n’hem sortit. No era fàcil de fer costat a ERC en aquestes eleccions.” I aquí es va acabar l’autocrítica: “Crec que, malgrat tot, hem fet una bona campanya. Treballarem per a recuperar la confiança dels electors que ens van votar i aquesta vegada no ho han fet.”

El lideratge intacte? Minuts abans que Puigcercós parlés davant les càmeres i la premsa, havia comparegut l’antic company de viatge dels darrers set anys, el líder del partit que, així mateix, a la precampanya renegava dels independentistes i jurava que mai més no governarien plegats. José Montilla acceptava la derrota i anunciava que no solament no repetiria com a candidat, sinó que renunciava a dirigir l’aparell del PSC al proper congrés.

La paraula *tripartit* tampoc no va sortir de la boca de Puigcercós, que només s’hi va referir per a sentenciar que és un acte de normalitat democràtica l’alternança de governs, com ERC havia fet possible el 2003.

Puigcercós compareix davant la premsa després de saber que ERC passava de 21 diputats a 10, i de ser la tercera força política al Parlament a la cinquena, darrere de PP i ICV.

El candidat republicà tampoc no va parlar de futur, a banda d'assegurar que el seu partit continuarà treballant per oferir una alternativa independentista d'esquerres. Però ho haurà de fer des d'una posició més marginal al Parlament, com a cinquena força política.

De fet, els resultats de Puigcercós –que s'estrenava com a cap de llista en aquests comicis després de guanyar el congrés extraordinari de la formació republicana el 2008– tampoc no van donar peu a cap reflexió, si més no aquella mateixa nit –com sí que havia fet Montilla– sobre el lideratge del partit assembleari.

Només s'hi va referir el secretari general, Joan Ridaó –de qui les males llongües diuen que vol ser el pròxim candidat d'ERC, i que en certa manera sortiria beneficiat d'un resultat dolent de Puigcercós–, des de TV3 i només un parell de minuts abans que el president del partit fes la seva compareixença. Ridaó, després de repassar les “penalitats internes del partit els darrers anys”, va respondre la pregunta del conductor del programa sobre si els pessims resultats d'ERC qüestionaven les regnes actuals del partit: “El lideratge de Puigcercós és jove; d'aquí fins al proper congrés

queden dos anys. Farem la reflexió, però els resultats no afecten necessàriament”. Doncs això: que dos anys, efectivament, donen per a molt. De fet, en dos anys, ERC va viure dues escissions –Reagrupament i Esquerra Independentista–, un congrés extraordinari, la renúncia, forçada, de Josep-Lluís Carod-Rovira a tornar a ser cap de cartell –i la consegüent ressaca d'aquesta circumstància– i el renegament final del que havia estat soci de govern els últims set anys.

L'ERC preolímpica. Els resultats dels republicans han estat un daltabaix històric. Cal remuntar-se a l'any 1988 per a trobar un resultat pitjor. Aleshores, el partit liderat per Joan Hortalà va obtenir 6 diputats. Quatre anys després, el 1992, Àngel Colom, ja amb una ERC que es declarava independentista per

“No era fàcil de fer costat a ERC en aquestes eleccions”, reconeix Puigcercós

primera vegada, arribava a 11 escons. És a dir, que Puigcercós es troba ara entre Hortalà i Colom, dos ex-dirigents del partit que avui –coses de la vida– es troben en l'òrbita de CiU. 10 diputats, 6 a Barcelona, 2 a Girona, 1 a Tarragona –antic feu de Carod-Rovira i el *clan de l'avellana*– i 1 a Lleida, que, sumats als 4 que ha obtingut Solidaritat Catalana, deixen el Parlament de Catalunya amb només 14 escons netament independentistes.

Crònica d'una decepció anunciada. Les enquestes ja anunciaven una catarsi, però només alguna la va encertar de ple. En plena campanya, el candidat admetia que 15 diputats ja era un resultat acceptable. Però la realitat va trencar tota esperança d'una certa estabilitat al partit. I també els militants i simpatitzants devien tenir males vibracions, perquè amb prou feines si eren una vintena les persones que van arribar-se a l'Hotel Alimara, a tocar de la ronda de Dalt, per donar suport al partit. La sala destinada als militants era tot un poema. Silenci davant el televisor que retransmetia l'escrutini. Hi havia dos aparells instal·lats, però amb un ja n'hi va haver prou.

En una altra sala, el búnquer dels polítics, que no van trepitjar la sala de premsa fins a les 22.30 h. I, és clar, les càmeres no en podien captar les expressions. Només Anna Simó va passejar-s'hi una estona, i el portaveu d'ERC, Ignasi Llorente, que va haver de passar el tràngol de comparèixer a les 20.20 h per a comentar el primer sondatge i les dades de participació. El portaveu es va limitar a reconèixer que el votant tenia motius per a no votar ERC en aquests comicis, però va remarcar que la suposada desafecció política dels ciutadans no era tan evident com apuntaven les enquestes.

A ERC no hi va haver festa. Quedaven enrere les nits electorals amb 23 diputats a Catalunya i 8 a Madrid. Però sí que s'hi sentiren crits d'independència per a animar un candidat que abandonava el faristol amb cara de pomes agres.

En sortir de l'hotel, a un conseller que mirava d'escampar la boira de premsa, li demanaven: “Com va?”. Aguantant.

Gemma Aguilera